

De visie van de provincie Utrecht op het Groene Hart.

De eerste concept-ontwerpen van omgevingsvisie en omgevingsverordening van de provincie Utrecht zijn half december 2019 gepubliceerd. Wij hebben ons vooral gericht op de manier waarop de waarden van het Groene Hart, Natura 2000 en het natuurnetwerk in de plannen naar voren komen. In deze concepten lezen wij een aantal uitgangspunten die veel vragen oproepen.

Natuur is recreatie?

Belangrijke natuurgebieden, recentelijk ontstaan in het kader van Ruimte voor de rivier worden nu aangemerkt als recreatiezone. Inderdaad zullen vogelaars, stiltezoekers, natuurfotografen het hier mee eens zijn. Maar een recreatiezone betekent in de termen van de provincie dat een gemeente er een bovenlokaal dagrecreatiegebied kan vestigen en daartoe ook bebouwing kan toestaan.

Dat nu laat zich niet combineren met fourageergebieden voor vogels, uiterwaarden vol bijzondere planten en het uitgangspunt dat waterberging en natuur zouden worden gecombineerd. Het is dan ook opvallend dat aan de bebouwing geen voorwaarden worden gesteld ten behoeve van de natuur, wel ten behoeve van omliggende agrarische bedrijven.

Overall in het open landschap van het Groene Hart is plek voor recreatiewoningen. Het toerisme is een goede nevenverdiensden voor boeren. B&B in kleine oude boerderijtjes vormen een kans om linten in hun kwaliteit te behouden. Nieuwe vakantiehuiscomplexen zijn echter van een geheel andere orde. Inpassing in de openheid van het landschap is hier net zo goed een voorwaarde als elk andere vorm van bebouwing. Toch worden deze toegestaan, zolang ze maar niet op den duur voor permanente woning worden gebruikt.

Uitbreiding dorpskernen

In het Groene Hart worden verschillende kleine(re) dorpskernen omgeven door een “kernrandzones”. Dit begrip werd geïntroduceerd om het overgangsgebied tussen grote steden en het omringende landschap te verbeteren. Immers vaak zijn dit rommelige gebieden. De gedachte is dat enige verstedelijking in deze zones de financiën zouden kunnen opleveren voor een verbeterde inrichting. Echter lintdorpen en kleine dorpskernen vormen bij uitstek een eenheid van wonen en landschap en zijn een belangrijke kwaliteit van het Groene Hart. De willekeur aan kernrandzones die in het Groene Hart zijn getekend geven alleen aanleiding tot uitbreiding van dorpskernen, zonder dat gezocht wordt naar inbreiding of rekening wordt gehouden met het bestaande principe van bouwen voor een migratiesaldo 0. Kernrandzones lopen op een enkel punt zelfs door Natura 2000 gebied.

Energietransitie

In het hele Groene Hart mogen zonnepaneelvelden en windturbines worden geplaatst. Een beperkt aantal Natura 2000 gebieden lijken hiervan te worden uitgezonderd. Het Nationale Natuurnetwerk en de door Unesco erkende Hollandse Waterlinie langs de Lek zijn niet gevrijwaard. Voor weidevogelkerngebieden is als voorwaarde ingebouwd dat windturbines en zonnepanelen het leefgebied van de weidevogels verbeteren. De vogelkenner concludeert dan al gauw dat de windmolens en zonnepanelen in die gebieden zijn uitgesloten. Maar dat is natuurlijk niet de gedachte achter zo'n bepaling.

De Provincie Utrecht heeft weinig geleerd van de ophef rond de PAS. Bouwen in het natuurnetwerk wordt toegestaan indien er achteraf gecompenseerd wordt elders in de groene contour. De termijn waarop die compensatie moet zijn gerealiseerd mag 10 jaar bedragen.

Verkaveling; dempingsgebieden?! (kaart 10)